

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:

Onderwerp: hoogwaardig handhaven sociale zekerheid

Datum: 22 januari 2013

Portefeuillehouder: Jhr. M.R.H.M. von Martels

Decosnummer: 18

Informant: Ton Schrijver
t.schrijver@dalfsen.nl
T. (0529) 48 83 31

Voorstel:

1. De beleidsnotitie "hoogwaardig handhaven" 2013-2016 vast te stellen;
2. De verordening verrekening bestuurlijke boetes bij recidive vast te stellen;
3. De Maatregelenverordening 2013 vast te stellen;
4. Kennis te nemen van het protocol huisbezoek.

Inleiding:

Per 1 januari 2012 is de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving in werking getreden. Deze wet regelt dat fraude met uitkeringen op het gebied van Sociale Zaken en Werkgelegenheid veel zwaarder bestraft wordt.

Gemeenten hebben geen keus en zijn verplicht de sancties, in de vorm van een bestuurlijke boete, uit te voeren.

Gemeenten hebben alleen de keus om bij recidive de beslagvrije voet geheel of deels buiten werking te stellen via een gemeentelijke verordening.

Nu in de wet zelf de sancties zijn bepaald van het niet voldoen aan de inlichtingenplicht die het recht op, of de hoogte van, de uitkering bepalen dient de gemeentelijke Maatregelenverordening 2012A hierop aangepast te worden. De aangepaste verordening is bijgevoegd.

De afdeling Sociale zaken werkt volgens het concept van hoogwaardig handhaven. Dit is een wijze van handhaven waarbij het accent verschoven is van repressie naar preventie.

De laatste gemeentelijke nota hoogwaardig handhaven is van 2008. Nadien hebben zich de nodige ontwikkelingen voorgedaan die verwerkt zijn in bijgevoegd beleidsplan.

Verder is per 1 januari 2013 de Wet van 4 oktober 2012, houdende een regeling in de sociale zekerheid van de rechtsgevolgen van het niet aantonen van de leefsituatie na het aanbod van een huisbezoek in werking getreden. (Wet huisbezoeken).

Aanscherping van de regels met betrekking tot huisbezoeken in de jurisprudentie van de afgelopen jaren, is de reden voor ons college om een protocol huisbezoeken vast te stellen.

Argumenten:

1.1. Vaststelling beleidsnota scherpt gevoel van noodzaak tot naleving.

Het beleidsplan draagt bij aan het behoud en herstel van de naleving door en de nalevingsbeidheid van mensen. Sociale Zaken wil via preventie (voorlichting en verbetering dienstverlening), repressie (controle en opsporing) en daadwerkelijk sanctioneren (beëindiging, maatregelen en terugvordering) mensen overtuigen van de noodzaak tot naleving.

Daar waar de gemeente geen keus heeft wordt de verplichte sanctie, de bestuurlijke boete, opgelegd.

2.1 Het respecteren van een beslagvrije voet voorkomt hoge maatschappelijke kosten.

Het uitgangspunt van de wetgever is dat de fraude niet mag lonen. In de Wet werk en bijstand krijgt het college de bevoegdheid om de boetevordering in de eerste drie maanden met een eventueel bijstandsrecht te verrekenen. Bij recidive wordt bij andere uitkeringen de beslagvrije voet volledig buiten beschouwing gelaten. Bij de Wet werk en bijstand kan dit ten hoogste voor een periode van 3 maanden. In bepaalde gevallen zijn, juist bij bijstandsccliënten, de maatschappelijke kosten hoger dan het maatschappelijke effect. Het blijven hanteren van een beslagvrije voet is daarom gewenst. Door het toepassen van een beslagvrije voet kunnen de aller-noodzakelijkste kosten worden betaald en worden hoge maatschappelijke kosten voorkomen.

2.2. Dalfsen kiest voor het toepassen van een beslagvrije voet bij recidive.

De gemeente heeft de keus om bij recidive de beslagvrije voet geheel of deels toe te passen.

Kiest de gemeente hiervoor dan is zij verplicht om in een verordening te regelen hoe de verrekening wordt toegepast. De bijgevoegde verordening bestuurlijke boetes bij recidive voorziet hierin.

3.1. Nieuwe regels leidt tot aanpassing van bestaande regels.

Met de invoering van de wet "aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW wetgeving" moet de gemeentelijke maatregelenverordening worden aangepast. De gevolgen van het schenden van de inlichtingenplicht zijn vanaf 1 januari 2013 in de Wet werk en bijstand geregeld. Gemeenten zijn daarom niet bevoegd via een verordening hierop eigen beleid te voeren.

4.1 De raad moet op de hoogte zijn van onze voornemens

In dit protocol worden de richtlijnen gegeven voor het correct uitvoeren van een huisbezoek. Het protocol is bedoeld voor huisbezoeken in het kader van verificatie en controle. Een huisbezoek in dit kader wordt ervaren als een ingrijpende actie in de persoonlijke levenssfeer. In dit protocol is vastgelegd welke regels er voor de controleur gelden bij het binnentreden van een woning.

Overigens is het uitvoeren van de gemeentelijke regels op het terrein van de sociale zekerheid een taak van het college. Het is echter zaak dat de raad op de hoogte is van de ontwikkelingen op dit terrein.

Risico's:

2.1 Terugvordering tot de laatste cent, betekent extra uitvoeringskosten.

Fraude mag niet lonen is het uitgangspunt. De teveel betaalde uitkering moet daarom tot de laatste cent worden teruggevorderd. De gemeentelijke beleidsvrijheid om kruimelbedragen niet terug te vorderen wegens (te) hoge uitvoeringskosten kan nu niet meer. Voor Dalfsen lag de grens voor het niet terugvorderen op vorderingen bij maximaal € 50,-

4.1. Uitvoering van huisbezoeken kost tijd.

Het uitvoeren van huisbezoeken met een dienstverlenend karakter gebeurt door één medewerker. Huisbezoeken in het kader van de controlerende taak gebeurt standaard met twee personen, waarvan één medewerker van de gemeente en één medewerker vanuit de sociale recherche.

Met de sociale recherche is afgesproken dat deze extra dienstverlening aan de gemeente Dalfsen voorlopig nog geen extra kosten voor Dalfsen met zich meebrengt. Op grond van ervaringen uit het verleden gaan wij er vanuit dat er geen drastische groei komt van het aantal handhavende huisbezoeken.

Alternatieven:

1.1. Voortzetting van het bestaande beleid is mogelijk.

Het beleid niet aanpassen is een optie. Echter het beleid gaat dan steeds meer uit de pas lopen met de (opgelegde) regelgeving. Om deze reden is een aanpassing van het huidig beleid gewenst.

Bovendien betekent het niet aanpassen van het beleid dat de regels voor veel mensen onoverzichtelijk worden.

Met deze beleidsvoornemens willen wij deze trend ombuigen.

Financiële dekking:

Er zijn vooralsnog geen financiële gevolgen voor de gemeente Dalfsen als gevolg van deze wijzigingen.

Communicatie:

Cliënten zijn medio december al geïnformeerd over de strengere regelgeving. Aan hen is een "spijtoptantenregeling" aangeboden. Niemand heeft hiervan gebruik gemaakt.

Via een nieuwsbrief worden cliënten nogmaals gewezen op de veranderende wetgeving en het protocol huisbezoek

Bijlagen:

1. Beleidsplan hoogwaardig handhaven
2. Verordening bestuurlijke boetes bij recidive
3. Maatregelenverordening 2013
4. Protocol huisbezoek

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de secretaris-directeur,
drs. H. Zwart

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.11 februari 2013, nummer 119;

overwegende dat het noodzakelijk is de regelgeving met betrekking tot handhaving in het kader van de Wet werk en bijstand aan te passen door de wetswijzigingen per 1 januari 2013

gelet op artikel 147, eerste lid Gemeentewet en op artikel 8 van de Wet werk en bijstand, artikel 20a van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en artikel 20a van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen,

b e s l u i t :

vast te stellen

1. De beleidsnotitie "hoogwaardig handhaven" 2013-2016;
2. De verordening verrekening bestuurlijke boetes bij recidive;
3. De Maatregelenverordening 2013 vast te stellen
en
4. Kennis te nemen van het protocol huisbezoek.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 25 maart 2013.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. H.C.P. Noten

de griffier,
N.A. IJnema Msc